

## POSTANOWIENIE

Dnia 23 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Elżbieta Karska (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Tomasz Przesławski

w sprawie z protestu I. S.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej,

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora

Generalnego

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w

dniu 23 czerwca 2025 r.,

**wyraża opinię, że zarzuty protestu są zasadne, ale pozostają  
bez wpływu na wynik wyborów.**

Tomasz Demendecki

Elżbieta Karska

Tomasz Przesławski

## UZASADNIENIE

I.S. (dalej: „wnoszący protest”) 7 czerwca 2025 r. (data nadania) wniósł protest przeciwko ważności wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych na dzień 18 maja 2025 r.

W uzasadnieniu wnoszący protest wskazał, że został pozbawiony prawa oddania głosu w II turze wyborów prezydenckich. Wskazał, że jako osoba niepełnosprawna w stopniu umiarkowanym zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, wnosząc o przesłanie pakietu wyborczego do głosowania w II

turze na adres ośrodka rehabilitacyjnego w Z., w którym przebywał od 18 maja 2025 r. do 1 czerwca 2025 r. Wniosek ten nie został jednak uwzględniony z uwagi na fakt, że zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego obejmuje obie tury głosowania, a pakiet wyborczy może być wysłany na wskazany przez wyborcę adres znajdujący się na obszarze gminy, w której wyborca jest ujęty w stałym obwodzie głosowania. Skoro zatem wyborca zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego w I turze wyborów wskazując adres w U., to zgłoszenie to objęło również II turę wyborów, a dodatkowo adres w Z. znajdował się poza gminą, w której wyborca jest ujęty w stałym obwodzie głosowania. W dalszej części uzasadnienia wnoszący protest opisał swoje doświadczenia w trakcie wyborów przeprowadzanych w latach ubiegłych.

Prokurator Generalny oraz Przewodniczący PKW wnieśli o pozostawienie protestu bez dalszego biegu jako niespełniającego wymogów formalnych protestu wyborczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta RP na zasadach określonych w ustawie.

Zasady te określono w art. 82 i art. 83 k.wyb. oraz - w odniesieniu do wyborów Prezydenta RP - w przepisach szczególnych art. 321-323 k.wyb.

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu:

1) dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub

2) naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

Przepisy dotyczące głosowania zawarte zostały w Dziale I Rozdziały 6-7 k.wyb. Stosownie do art. 38 § 2 k.wyb. głosowaniem osobistym jest również głosowanie korespondencyjne. Zgodnie zaś z art. 53a § 1 k.wyb. wyborca niepełnosprawny o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych może głosować korespondencyjnie. Zamiar głosowania korespondencyjnego wyborca zgłasza komisarzowi wyborczemu do 13 dnia przed dniem wyborów, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który zamiar głosowania komisarzowi wyborczemu zgłasza do 5 dnia przed dniem wyborów (art. 53b § 1 k.wyb.).

Zgłoszenie zamiaru głosowanie korespondencyjnego komisarz wyborczy niezwłocznie przekazuje właściwemu urzędnikowi wyborczemu w gminie, w której wyborca jest ujęty w obwodzie głosowania zgodnie z adresem zameldowania na pobyt stały lub adresem stałego zamieszkania. W zgłoszeniu zamieszcza się lub podaje nazwisko i imię (imiona), numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, oraz adres, na który ma być wysłany pakiet wyborczy (art. 53b § 2a-3 k.wyb.).

Stosownie do art. 53b § 8 k.wyb. jeżeli głosowanie korespondencyjne ma dotyczyć wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej albo wyborów wójta zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego dotyczy również ponownego głosowania.

Zgodnie z art. 53e § 1 k.wyb. wyborca, który zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, otrzymuje, nie później niż 6 dni przed dniem wyborów, pakiet wyborczy, z wyjątkiem wyborcy podlegającego w dniu głosowania obowiązkowej kwarantannie, izolacji lub izolacji w warunkach domowych, który pakiet wyborczy otrzymuje nie później niż 2 dni przed dniem wyborów. Pakiet wyborczy doręcza wyborcy urzędnik wyborczy za pośrednictwem operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe. Do przesyłki pakietu wyborczego w zakresie nieuregulowanym stosuje się przepisy ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe dotyczące przesyłki poleconej (art. 53e § 4 k.wyb.).

Ze zgłoszonego w niniejszej sprawie protestu wyborczego wynika, że wnoszący protest prawidłowo zgłosił zamiar głosowania korespondencyjnego, a mimo to nie otrzymał określonego przepisami pakietu wyborczego, co uniemożliwiło mu wzięcie udziału w wyborach poprzez oddanie ważnego głosu. Czyni to analizowany protest zasadnym, gdyż w ten sposób naruszono konstytucyjnie i ustawowo zagwarantowane czynne prawo wyborcze obywatela (art. 10 k.wyb.). Ograniczenie, polegające na tym, że wskazywany w zgłoszeniu zamiaru głosowania korespondencyjnego adres, na który ma być wysłany pakiet wyborczy, musi być adresem z obszaru gminy, w której wyborca jest wpisany do spisu wyborców, w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, nie znajduje podstawy w ustawie. Treść art. 53b-53e k.wyb. nie stanowi podstawy do wprowadzenia takich ograniczeń wobec wnoszącego protest, a ograniczenia praw obywatelskich mogą być ustanawiane tylko w ustawie (zob. art. 31 ust. 3 Konstytucji RP) (zob. także postanowienie Sądu Najwyższego z 29 lipca 2020 r., I NSW 139/20).

Należy jednak uznać, że nie wykazano, iż omawiany przypadek naruszenia prawa wyborczego miał wpływ na ostateczny wynik wyborów, w sytuacji gdy różnica głosów pomiędzy kandydatami wyniosła 369 591 głosów.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji.

Do postanowienia zdanie odrębne złożył SSN Tomasz Demendecki.

Tomasz Demendecki      Elżbieta Karska      Tomasz Przesławski

JW.

[r.g.]